

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Vlado Mareš, Bojan Cvejić, Tamara Skrozza, Ljiljana Smajlović, Zlatko Čobović, Dragan Đorđević, Zorica Višnjić, Jelka Jovanović, Vida Petrović Škero i Zoran Stanojević, na sednici održanoj 24.9.2020. godine, **nije uspjela da usaglasi odluku** da li je tekstom „Unesko se ogradio od Vojina Rakića“, objavljenim 14. avgusta 2020. godine, dnevni list „Politika“ prekršio odredbe Kodeksa novinara Srbije. „Za“ odluku da je Kodeks nije prekršen glasalo je sedam članova Komisije, dok su tri bila „protiv“, pa za odluku nije bilo potrebne većine od osam glasova.

OBRAZLOŽENJE

Vojin Rakić podneo je žalbu zbog, kako je naveo, obavljanja netačne informacije na naslovnoj strani lista da se Unesko ogradio od njega, Ukazao je i da je toj neistini u tekstu dodata i neistina da Unesko sprovodi istragu protiv njega, što su preneli i brojni drugi mediji. „Ja sam inače šef Unesko Katedre za bioetiku za Evropu (na čije celo sam izabran 2017), a kako sam se uvek i predstavljao“, naglasio je, dodajući da „Politika“ nije objavila demanti šefa Svetske Unesko katedre za bioetiku u Haifi (Izrael), koji je dostavio. U žalbi je navedeno da je prekršeno više poglavlja Kodeksa: Istinitost izveštavanja, Novinarska pažnja, Odgovornost novinara zbog neobjavljivanja odgovora, kao i to da „Politika“ nije navela izvor iz Uneska od koga je navodno saznala da se ta organizacija ogradila od njega. Istakao je da je „orkestrirana kampanja režima protiv njega počela kada je u medijima N1, Nova S TV, Newsmax Adria, listu Danas oštro kritikovao način vladavine predsednika Vučića. Dodao je i da ga novinarka „Politike“ u tekstu naziva kontroverznim profesorom, iako u vezi sa njim ne postoje nikakve kontroverze, te da mu je tekstom narušena naučna, moralna i ljudska reputacija.

U odgovoru na žalbu autorka teksta Višnja Arandelović navela je da je neistina da je objavila neistinu, jer je iz Uneska dobila informaciju da Unesko nema katedru za bioetiku ni u Srbiji, ni u Evropi i da, samim tim, Vojin Rakić nije šef Uneskove katedre. Dokaz za to postoji i na zvaničnom sajtu Uneska, gde se vidi da nema takve katedre. Takođe, netačno je i da je „Politika“ objavila da Unesko pokreće istragu protiv njega, već je tu vest demantovala. List je takođe u antrfileu uz tekst objavio najznačajniji deo pisma Amona Kamija, šefa svetske katedre za bioetiku u Haifi, koje Rakić naziva demantijem. „Čak i da smo znali ovo što Rakić otkriva Savetu za štampu – da je pismo zapravo odgovor na ‚Politikin‘ u tom momentu neobjavljen tekst (za koji je znao jer je bio naš sagovornik i svoje izjave autorizovao) opet ne bismo bilio u obavezi da ga objavimo. U njemu se ne navodi ni šta je neistinito u tekstu, niti

se pojašnjava odnos Uneska i sporne katedre pri Univerzitetu Haifa”, ističe se u odgovoru na žalbu.

Većina članova Komisije ocenila je da je postojao javni interes da se utvrdi da li je Vojin Rakić zaista predstavnik Uneska ili nije, s obzirom na to da su se javnosti pojavile sumnje u to. Novinarka “Politike” je tu infomaciju proveravala u Unesku, a kada joj je saopšteno da Rakić ne predstavlja tu organizaciju pozvala ga je i omogućila mu da se o tome izjasni. Takođe, list je, suprotno navodima iz žalbe, demantovao objave drugih medija da Unesko vodi istragu protiv Vojina Rakića. “Politika” je, po njihovoj oceni, uradila sve što je mogla da razjasni sve detalje, ponudila infomacije i jedne i druge strane i ostavila čitaocima da donesu zaključak. Takođe je ocenjeno da Kodeks nije prekršen ni neobjavljivanjem odgovora, jer nije reč o demantiju na tekst, nego o pismu šefa katedre za bioetiku Univerziteta u Haifi, koje je već delimično objavljeno u tekstu na koji je podneta žalba.

Troje članova Komisije smatralo je da Kodeks jeste prekršen, pre svega neobjavljivanjem demantija, kao i da iz teksta nije jasno na koji način je i od koga tačno dobijena infomacija iz Uneska, zbog čega “Politika”, po njima, nije postupila u svemu u skladu sa profesionalnim standardima.

Kako je za odluku o tome da Kodeks nije prekršen nedostajao jedan glas, Komisija nije mogla da je donese.

Beograd, 24.9.2020.

Predsedavajući

Vlado Mareš